Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Językoznawstwo historyczne (Konwersatorium), PG_00137865		
Kierunek studiów	Filologia angielska (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2025/2026
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	angielski Angielski
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Anglistyki i Amerykanistyki		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	Adriana Wacewicz-Chorosz	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr hab. Mikołaj Rychło, prof. UG	

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	18.0	50

Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z zagadnieniami rozwoju języka, ze szczególnym uwzględnieniem zmian zachodzących w czasie, oraz doskonalenie umiejętności rozumienia i tłumaczenia tekstów staroangielskich. Zmiany językowe są omawiane i analizowane na przykładach języków indoeuropejskich, w szczególności angielskiego, polskiego, niemieckiego, francuskiego, łaciny oraz ich zrekonstruowanych przodków: praindoeuropejskiego, pragermańskiego i prasłowiańskiego.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[FAMU2_W05] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowaną terminologię z zakresu językoznawstwa, w tym w szczególności mającą zastosowanie w badaniach nad językiem angielskim.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowaną terminologię z zakresu anglistycznego językoznawstwa historycznego. - K_W05;	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[FAMU2_K02] Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy i umiejętności z zakresu studiów anglistycznych w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do zasięgania opinii opiekuna naukowego lub opiekuna w wybranym miejscu pracy w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.	Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy i umiejętności z zakresu anglistycznego językoznawstwa historycznego w rozwiązywaniu problemów związanych z rozwojem języka, oraz do zasięgania opinii opiekuna naukowego w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów. - K_K02;	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[FAMU2_U06] Potrafi komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców na tematy specjalistyczne z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa, również posługując się zaawansowaną terminologią specjalistyczną.	Potrafi komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców na tematy związane z historią, rozwojem i zmianami języka, posługując się zaawansowaną terminologią specjalistyczną. - K_U06;	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[FAMU2_W07] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia stanowiące zaawansowaną wiedzę szczegółową z zakresu językoznawstwa, w tym w szczególności dotyczącą badań nad językiem angielskim.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia stanowiące zaawansowaną wiedzę szczegółową z zakresu anglistycznego językoznawstwa historycznego. - K_W07;	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[FAMU2_W03] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowane metodologie badań oraz teorie z zakresu anglistycznego językoznawstwa.	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowane metodologie badań oraz teorie z zakresu anglistycznego językoznawstwa historycznego. - K_W03;	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[FAMU2_K01] Jest gotów do krytycznej oceny zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, w szczególności z zakresu anglojęzycznego językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz języka angielskiego.	Jest gotów do krytycznej oceny zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności z zakresu anglistycznego językoznawstwa historycznego. - K_K01.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport

Treści przedmiotu

Zapoznanie z podstawowymi założeniami dotyczącymi zmian językowych. Tłumaczenie tekstów staroangielskich. Polsko-angielskie wyrazy pokrewne i związane z nimi zmiany. Angielsko-niemieckie wyrazy pokrewne i związane z nimi zmiany. Zarys języka staroangielskiego. Zmiany fonologiczne, morfologiczne, syntaktyczne i semantyczne. Leksykalizacja. Gramatykalizacja. Współczesne nieregularności jako ślady po regularnych systemach z przeszłości. Źródła i przyczyny zmian językowych. Prawa głosowe. Apofonia. Działanie analogii oraz wyrównań analogicznych w fonologicznym i morfologicznym rozwoju języków. Nieregularne zmiany fonetyczne spowodowane frekwencją. Etymologie wybranych słów. Zjawisko pokrewieństwa językowego. Wybrane aspekty języka praindoeuropejskiego i ich rozwój oraz pozostałości w językach współczesnych. Teorie dotyczące prakolebki (jej miejsca i czasu). Zapożyczenia a wyrazy pokrewne.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Znajomość podstawowej terminologii językoznawczej. Znajomość języka angielskiego na poziomie C1.

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
test/egzamin - ustny/pisemny	51.0%	60.0%
prezentacja/projekt/referat/raport	51.0%	20.0%
wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja	51.0%	20.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Lass, R. (1994). *Old English: A historical linguistic companion*. Cambridge University Press. Mallory, J. P., & Adams, D. Q. (2006). *The Oxford introduction to Proto-Indo-European and the Proto-Indo-European world*. Oxford University Press. Mitchell, B., & Robinson, F. C. (2007). *A guide to Old English*. Blackwell Publishing. Rychło, M. (2019). *Contrasting cognates in modern languages from a diachronic perspective*. Gdańsk University Press.

	Uzupełniająca lista lektur	Campbell, L. (1998). *Historical linguistics: An introduction*. Edinburgh University Press. Frawley, W. J. (Ed.). (2003). *International encyclopedia of linguistics* (2nd ed.). Oxford University Press. Gussmann, E. (2002). *Phonology: Analysis and theory*. Cambridge University Press. Hoad, T. F. (Ed.). (1993). *The concise Oxford dictionary of English etymology*. Oxford University Press. Millar, R. M. (2007). *Trasks historical linguistics* (2nd ed.). Arnold. (Revised edition of Trask, 1996) Polański, K. (Ed.). (1999). *Encyklopedia językoznawstwa ogólnego*. Ossolineum. Radford, A. (2009). *Analysing English sentences: A minimalist approach* . Cambridge University Press. Reszkiewicz, A. (1996). *A diachronic grammar of Old English*. Wydawnictwo Naukowe PWN. Reszkiewicz, A. (1998). *Synchronic essentials of Old English*. Wydawnictwo Naukowe PWN. Ringe, D. (2008). *From Proto-Indo-European to Proto-Germanic* (A linguistic history of English: Volume I). Oxford University Press. Rychło, M. (2012). An etymological comparison of English *fist* and Polish *pięść*: How they both descended from the PIE root for five. *Linguistica Silesiana*, 33, 1938. Rychło, M. (2013). English *herd* and Polish *trzoda*: How the two words developed from one Proto-Indo-European root. *Acta Neophilologica*, 15(1), 155166. Rychło, M. (2014a). Ślady prawa Grimma w angielszczyźnie w zestawieniu z polskimi wyrazami pokrewnymi: pie. *p > pgerm. f. Język Polski*, 94(3), 200211. Rychło, M. (2014c). Przejście pie. *p w pgerm. f* utrwalone w polsko-angielskich wyrazach pokrewnych: praformy różniące się budową słowotwórczą oraz późniejsze zmiany modyfikujące skutki prawa Grimma. *Język Polski*, 94(5), 452462. The Oxford English Dictionary. (n.d.). In J. A. Simpson (Ed.), *OED Online* (3rd ed., ongoing). Retrieved from https://www.oed.com Trask, R. L. (2000). *The dictionary of historical and comparative linguistics*. Edinburgh University Press. Watkins, C. (Ed.). (2000). *The American Heritage Dictionary of Indo-European roots* (2nd ed.). Houghton Mifflin Company.
	Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Omów główne typy zmian językowych na przykładzie wybranych polsko-angielskich i angielsko-niemieckich wyrazów pokrewnych. Jakie procesy fonologiczne, morfologiczne i semantyczne zachodzą podczas tych zmian? W swojej odpowiedzi odnieś się do pojęć lekksykalizacji, gramatykalizacji oraz działania analogii w rozwoju języka.
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.